

NYSÅGAT

Nr 2 • 2013

Sverige och Norges ledande tidning om småskalig träförädling

Projekten som
tog hem priser
i byggtävlingen

SIDORNA 8-9

Nya LumberPro –
bred bandsågsnyhet

SIDAN 3

De populäraste
julklapparna
snickrar du själv

SIDAN 12

Solosågade
hus hamnade
hos E-type

SIDAN 7

Mikael Höglund byggde rund bastu med badtunnestål

Förverkligad bastudröm

SIDAN 6

Hållbar utveckling
med solosågat virke

SIDORNA 12-13

Kirurg kopplar av
vid sågverket

SIDORNA 18-19

Paul blev prisad för
efterlängtat förråd

SIDAN 10

En långsiktig investering

Den här sommaren har Christina och jag rest över hela Sverige och representerat Logosol på marknader och skogsmässor. Jag har träffat många kunder och lyssnat på hur de använder våra maskiner i sin vardag. Deras berättelser har fått mig att stanna upp och titta bakåt. De första solosågarna levererades för snart 25 år sedan och de flesta är fortfarande i bruk. Jag känner mig en aning stolt när jag får höra hur mycket sågarna har betytt för sina ägare.

TRE SAKER STÅR HELT KLART:

- Det finns många altaner, bryggor och små hus som har blivit byggda tack vare att ägaren först köpt en Solosåg och sedan kunnat förverkliga projekt som han tidigare inte ens kunnat drömma om.
- Det finns många solosågsägare som har sågat otroligt mycket, särskilt bland våra äldre kunder som haft Solosågen länge. Ofta handlar det om 100-tals sågade stockar. Ibland upp emot tusen och fler!
- Jag har gång på gång sett bevis för att Solosågen verkar fungera som en friskvårdsmaskin för kunder som hunnit bli pensionärer. Det är aldrig för sent att börja såga!

EN SOLOSÅG HÅLLER HELA LIVET och längre ändå. Det inte ovanligt att jag träffar solosågsägare som inte själva köpt sågen. De har arvt den av en pappa eller farfar. Kunskapen och investeringen har gått vidare till nästa generation.

För de flesta solosågsägare blir köpet en långsiktig investering. De använder sitt sågverk så länge att priset som de en gång betalade blir ointressant. Andra köper utrustningen för ett större byggprojekt och säljer maskinen vidare när allt är klart. Både våra sågverk och hyvlar behåller ett högt andrahandsvärde på begagnatmarknaden.

GEMENSAMT FÖR DE ALLRA flesta kunder jag

träffat på vår sommarturné är att de har fått stor valuta för sin grundinvestering. I synnerhet om man räknar in all arbetsglädje och stolthet över förverkligade byggprojekt. På sikt blir din investering lönsam, särskilt om du ser fram emot en dag på sågbacken.

STRAX INNAN NYSÅGAT PRESSLÄGGNING

nåddes vi av budet om Kalle Låks bortgång. Förlusten är stor för mig personligen och för många på Logosol. Våra tankar är hos hans familj. Kalle Låks lanserade Låksågen ungefär samtidigt som jag startade Logosol 1989. Vi lärde känna varandra väl under åren och samarbetet har alltid varit otroligt givande och positivt. Nu går vi vidare i Kalles anda och fortsätter att sälja hans innovation Låksågen.

Bengt-Olov Byström

Bengt-Olov Byström

• En realistisk kalkyl är en bra början. Bengt-Olov Byström föreläste om lönsamhet på Nordvik i Noraström.

En kväll för skogsägare

Lönsamhet och utvecklingsmöjligheter stod på schemat när skogsägare samlades på Nordviksskolan. Under kvällen föreläste representanter från Handelsbanken, Hushållningssällskapet och Logosol.

Det blev ett välbesökt seminarium som blandade god mat med expertråd. Under temat "Framtidens skogsägare i tryggt förvar" gav föreläsarna sin syn på hur man bäst sköter om, förädlar och hanterar avkastningen på sin skog. Från Logosol medverkade Bengt-Olov Byström som även demonstrerade Solosågen och hyvelmaskiner för småskalig träförädling.

GRATTIS Tormek 40 år!

Allt började för 40 år sedan, då grundaren Torgny Jansson konstruerade en slipsten som kunde drivas med en vanlig handbormaskin. Produkten blev grunden för företaget Tormek AB som startades 1973. Idag är Tormeks slip-system uppskattat av användare världen över och det mångåriga samarbetet med Logosol har bland annat resulterat i en lite robustare variant av Tormek T7: Tormek T-7 Logosol Edition som är speciellt framtagen för Logosols kunder. Så ska en slipsten dras!

• Utbildning och visning av maskiner är en populär del på Logosols världsmöten. Här demonstreras nya LumberPro.

Återförsäljarträff i Härnösand

Att stärka och stötta återförsäljare på exportmarknader är viktigt för Logosol. För att alla ska få träffas och utbyta erfarenheter ordnas varje år ett World Meeting på huvudkontoret i Härnösand.

Årets världsmöte i början av oktober samlade representanter från sexton länder. I ett vackert höstvärder visades maskiner och produktnyheter. Ett nytt marknadsföringsmaterial presenterades och det blev en trevlig samvaro på många olika språk.

• Logosols vd Malte Frisk presenterade produktnyheter när återförsäljare från sexton länder samlades i Härnösand.

NYSÅGAT

Nysågat är en nyhetstidning om småskalig träförädling och skogsbruk, som utges av Logosol. Det är fritt att återge artiklar om du anger källan. Kontakta Logosol för bilder.

Ansvarig utgivare:

Bengt-Olov Byström

Redaktion:

Janne Näsström, Sara Boström, Lars Wahlström, Marie Rönnberg, Bengt-Olov Byström, Mattias Byström, Katarina Byström, Anna Byström Ols-gren och Richard Nobel.

Fotografer:

Janne Näsström och Lars Wahlström.

Annonser:

Per Karlsson, 0611-182 85

Tryck:

Mittmedia Print, November 2013

Nysågat finns även på Internet, med uppdaterade nyheter och filmer hela året. www.nysagat.se

LOGOSOL
Bäst på småskalig träförädling

Nya bandsågverket LumberPro HD36

BREDAST I PRISKLASSEN

Här är den effektiva lösningen för dig som ofta sågar riktigt övergrovt. Den senaste bandsågsmodellen från Logosol klarar sex meter långt timmer och den övre gränsen på stockdiametern har ökats till hela 90 cm.

Med LumberPro HD36 hanterar du de största stockarna utan problem. Bandsågverket har uppdaterats med den senaste tekniken inom bandsågning. Nya tillbehör är till exempel kraftiga stocklyftare och stockvändare som underlättar extra tungt arbete. Stabilare bandhjul och förbättrad bladspänning gör sågningen effektiv och exakt. Den förstärkta rälslen håller sig spikrak även under de tyngsta timmerstockarna.

– Om du återkommande hanterar stora mängder övergrovt är den här modellen en förnämlig lösning, säger Bengt-Olov Byström.

TILLBEHÖR FÖR KLENTIMMER

När Logosol tar fram ett tillbehör är det oftast för att öka en maskins kapacitet så att kunden enkelt kan uppgradera för att klara bredare eller längre sågning.

– Men till LumberPro har vi istället utvecklat ett speciellt tillbehör som gör det möjligt att minska kapaciteten. Det säger något om bandsågver-

• *Robust teknik för tungt arbete. Senaste bandsågsmodellen LumberPro HD36 klarar övergrovt utan problem. Den övre gränsen på stockdiametern har ökats till hela 90 cm.*

kets storlek, konstaterar Bengt-Olov Byström.

Tillbehöret går under benämningen "Stockhantering för klintimmer" och gör att sågverket fungerar smidigt även för normalstora stockar, det vill säga sågtimmer upp till 40 cm i diameter.

LumberPro HD36 har alla fördelar som du annars hittar på ett betydligt dyrare bandsågverk. I grundutförandet hanteras stockarna med effektiva, manuella hjälpmedel, men maskinen är byggd för att kunna kompletteras med hydraulisk utrustning för stockhantering.

• *Tillbehöret "Stockhantering för klintimmer" gör att sågverket fungerar smidigt även för normalstora stockar, det vill säga sågtimmer upp till 40 cm i diameter.*

Byt till vassa stål – utan slipning

Vill du kunna byta till vassa stål utan att slipa eller ställa om? Montera vändskär i din Logosol-hyvel, med dubbelsidiga, hållbara stål i kobolt så hyvlar du längre och behåller dina inställningar mellan stålbytena. Funktionen passar alla hyveluppdrag, men blir extra intressant vid stora jobb med hårda träslag.

– När du snabbt vill ha vassa stål utan att slipa är vändskär en perfekt lösning som passar till alla Logosols kuttrar och till de flesta uppdrag, säger Mattias Byström, produktchef på Logosol.

Det traditionella materialet i skärverktyg är snabbstål, som också går under beteckningen HSS (engelska: High Speed Steel) och kan slipas. Vändskäret kan inte slipas men har tillverkats av en koboltlegering som gör att de behåller skärpan längre. Verktöget blir extra motståndskraftigt mot eggförslitning. Du kan hyvla längre och arbetet blir effektivare.

Då ställskruvarna kommer under hållaren till skäret ändras inte inställningen i kuttern när du vänder eller byter skäret.

• *Vänd istället för att slipa. Till Logosols hyvlar finns adaptrar för lösa vändskär, perfekt när du snabbt vill byta till vassa skär utan att slipa.*

Fäll trädet säkert!

Det är farligt att fälla träd. Det visar flera rapporter om arbetsskador inom skogsbruket, men olyckan kan vara framme även om du bara ska ta ned ett träd hemma på tomten. Nu finns det perfekta verktyget som gör både skogen och trädgården till en säkrare arbetsplats.

Den unika fällriktaren från Logosol ser till att trädet faller i den planerade riktningen. Momentet är avgörande för säkerheten när du jobbar med trädgårdning.

– Självklart ska man alltid ha fällkilar till hands, men om du är ovan med motorsåg eller har träd som står besvärligt till kan du öka säkerheten avsevärt med en fällriktare. Vid fällning pressar fällriktaren mot trädet

• *Fällriktaren från Logosol ser till att trädet faller i den planerade riktning. Se film på logosol.se.*

med flera hundra kilo, säger Mattias Byström, produktchef.

Fällriktaren kan även användas som timmervinsch vid till exempel lastning av timmer.

– Kombinationen ger dig ett oslagbart verktyg som du kan lita på när du arbetar med träd och stockar, säger Mattias Byström.

• *En perfekt uppgradering av din elektriska Solosåg! Du vevar från kontrollpanelen och får bättre uppsikt och en bekvämare arbetsgång. Även returen av sågen görs snabbt och bekvämt med veven.*

Handvevad matning till Solosågen

Med den nya handmatningen till Solosågen behöver du inte följa med sågen och gå i sågspånet när du sågar upp en stock. Du står kvar vid kontrollpanelen och vevar sågen för hand, både fram och tillbaka.

Handmatningen är en enklare variant av den automatiska framdriften E37 Friction. Du driver fortfarande

sågaggregatet från Solosågens kortsida, men friktionskopplingen har ersatts av en robust handvev med kraftig lina. Den enkla tekniken ger bekväm sågning till ett lägre pris.

– En fördel med handmatning är att du får en bättre känsla för sågningen. Du känner på motståndet när det är dags att slipa kedjan, säger Mattias Byström, produktchef.

Handmatningen passar till Logosols elsågar och den elektriska timmerfräsen, och den kan utan problem monteras på äldre modeller.

SÅ BLIR DU EN SÅG

Några enkla rutiner ger dig den rätta skärpan. Nysågat har samlat tipsen som hjälper dig att hålla sågkedjan, sågsvärdet och kedjedrevet i gott skick. Läs mer i "Handboken för din skärutrustning" som finns för fri nedladdning på logosol.se. Logosol skickar gärna med en tryckt version när du beställer kedjor och svärd.

Vass sågkedja och sågsvärd som styr kedjan på ett riktigt sätt ger dig:

- Exakt mått på virket
- Finare sågäta
- Ökad hållbarhet på din utrustning
- Snabbare sågning

LOGOSOL

Handboken för
din skärutrustning
Skötselråd och tips

SÅGKEDJAN

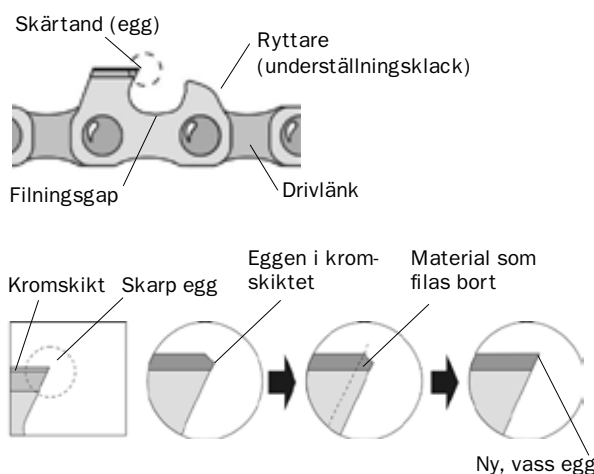
Många av Logosols kunder har stor erfarenhet av kedjefilning och kan uppnå mycket goda resultat med handfilning. Du får också utmärkt skärpa med slipmaskiner som finns i olika prisklasser.

DÅ ÄR DET DAGS ATT SLIPA

Slipa innan det börjar gå tungt! En slö kedja sliter på utrustningen.

FILA ELLER SLIPA RYTTARNA

Ryttarna behöver filas några gånger under en kedjas livslängd för att utrustningen ska fungera. Det kan göras med ryttarmall och ryttarfil eller slipmaskin. Om du använder dubbelfil filas ryttarna varje gång kedjan filas.

BEHÅLL EGGEN I KROMSKIKTET

Skärtanden är belagd med ett tunt kromskikt som ger en skarp och slitstark egg. Så länge eggen finns i kromskiktet har du en perfekt skärpa på sågkedjan.

BÄSTA TIPSET!
Slipa med
diamant-
slipskiva.
Passar alla
Logosols
slipmaskiner!

DÅ ÄR DET DAGS ATT BYTA KEDJAN:

- När länkarna är mycket slitna på undersidan.
- När endast 3 mm återstår av tanden.

• Använd sökfunktionen "Hitta din skärutrustning" för snabbare beställning av kedjor och svärd. Finns i e-butiken på logosol.se

KEDJEDREVET

Bäst är det om du växlar kör fyra kedjor på ett kedjedrev och när kedjorna är utnötta byter du hela uppsättningen.

HAR DU RÄTT DREV?

Fel drev förstör sågkedjan direkt. Kontakta gärna Logosol om du är osäker på din utrustning. Motorsågar från Logosol levereras med kedjedrev till Piccokedja. Till el-såg används ringdrev med adapter.

DÅ ÄR DET DAGS ATT BYTA DREVET

- Vid köp av fyra nya kedjor.
- Vid kedjebrott på ny kedja.
- När du byter kedjetyp.

FÖR KEDJESLIPNING

FILA FÖR HAND

Pferd filmall används ofta vid handfilning. Rundfil 4,8 mm rekommenderas för klyvslipade Piccokedjor.

KEDJESLIPMASKIN

Om du filar för hand och ofta får dålig skärpa är det dags att byta till en kedjeslipmaskin!

AUTOMATISK KEDJESLIPMASKIN

Det absolut enklaste sättet att få perfekt skärpa! Roboten slipar automatiskt och klarar både kapkedjor och klyvkedjor.

KOM IHÅG KEDJEOLJAN!

Välj en extra seg kedjeolja som följer med runt svärds-spetsen och smörjer svärdet hela vägen.

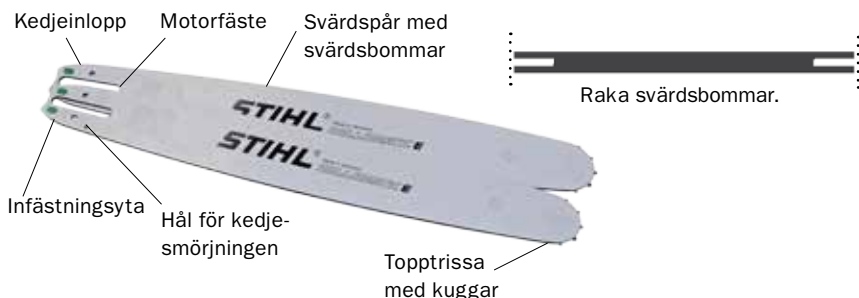
MÄSTARE

- Ta alltid med dig 4-5 vassa kedjor för en sågdag i skogen.

SÅGSVÄRDET

Svärdet styr kedjan så att du kan såga rakt med små friktionsförluster. När allt fungerar finns det en oljefilm mellan sågkedjan och sågsvärdets bommar. Svärdet slits då trycket på kedjan blir för högt och filmen bryts.

DÅ ÄR DET DAGS ATT SLIPA

Kontrollera att svärdsbommarna är raka varje gång du byter kedja. Svärdet ska kunna stå rakt på bommarna på ett plant underlag.

TIPS VID SLIPNING

Håll svärdsbommarna raka, alltså i 90 grader mot svärdssidan. Slipa även bort vassa kanter.

DÅ ÄR DET DAGS ATT BYTA SVÄRDET

- När bommarna är nednötta så att drivlänkarna bottnar i kedjespåret.
- När du med blotta ögat kan se att svärdsparat vidgats. Då får kedjan inte tillräcklig styrning.

FÖR SVÄRDSLIPNING

SVÄRDSLIPMASKIN

Svärslipen är en bandputs med 90 graders anhåll. Det enklaste sättet att slipa svärdsbommarna med perfekt resultat.

FILA FÖR HAND

UKF-svärdskanthil är ett bra verktyg när du ska fila svärdsbommarna för hand.

Material: obehandlad gran
Virkesdimension: 22x95 cm
Tid: ca en dag
Maskiner: kap- och gersåg, Solohyvel

Fint i trädgården med lättsnickrad blomlåda

Välkomnande blomlådor i trä pryder entrén till Logosols butik i Härnösand. Lådorna snickrades av Helene Sjölander och Michael Nordlander inför sommarens öppet hus. Modellen är stapelbar, vilket kan vara praktiskt när trädgården städas inför hösten.

Så här bygger du blomlådan:

1

- Vi började att kapa upp virket med en kap- och gersåg.

2

- Benen fick en enkel snedfasning innan vi spikade ihop delarna. (Det går lika bra att skruva.)

3

- Som täckbräda användes samma hyvlade trälist som till dekoration.

4

- Delarna monteras ihop. Modellen kan göras både bredare och högre, enligt tycke och smak.

5

- Insidan kläddes med plast som fick små hål längs den glesa träbotten.

6

- Dekorationen har hyvlats med Solohyveln. Trälisten delades i fyra lika stora bitar som kapades i 45 grader för att sedan sättas ihop.

Trivs i doften av nyhyvlat virke

På dagarna jobbar han på ett av Sveriges största företag inom legohyvling, men när Mikael Höglund själv får välja maskin är det småskaligt som gäller. Hemma på gården har han tillsammans med sin far byggt upp ett hyvleri med kapacitet att förverkliga både sina egna drömmar och kunders önskemål om specialister.

– Jag köpte maskinerna när jag var mellan två jobb, men sen fick jag anställning på heltid. Och nu kan man väl säga att jag försöker hinna med allt på samma gång, säger Mikael Höglund, som bor med hustru och två barn i byn Grä mesta, strax söder om Kramfors.

Gården ligger högt med vacker utsikt över Ångermanälven. Svärföräldrarna bor kvar och Mikael pappas Jerry kommer ofta förbi, hittills är det han som stått för en hel del av hyvlandet.

SPECIALBESTÄLLDA HYVELSTÅL
Höglunds hyvleri ryms i den gamla ladugården. Maskinerna står på sin sida om gödselrännan. Det handlar om en Solohyvel och Logosols största fyrkutterhyvel.

– I början blev det mest snickerier till gården, men nu har jag även tagit på mig jobb utifrån när tiden finns, säger Mikael Höglund.

Det handlar ofta om små, unika serier. På väggen med hyvelstål hänger flera specialbeställda varianter som tagits fram efter kunders original.

Spånlösningen är en historia för sig. Eftersom hyvelutrymmet var för litet

gjordes nyligen en tillbyggnad av eget virke. I det lilla huset står spånfläkten. Spånet sprutas direkt till en vagn som tidigare fungerat som dyngspridare.

– En smidig lösning eftersom vagnen går att koppla till traktorn, konstaterar Mikael Höglund.

VAN VID INDUSTRIHYVLING

På jobbet är han van att hantera betydligt större och snabbare maskiner. TräTeam är ett av Sveriges största företag inom legohyvling. Här ligger årsproduktionen på cirka 90.000 kubikmeter. I två linjer produceras byggvaror till SCA.

I jämförelse med fyrkutterhyveln hemma på gården handlar det om en helt annan kapacitet. De hyvelmaskiner som Mikael kör till vardags väger flera ton, matar 50 gånger så fort och skulle fylla en stor del av ladugården.

– Det går egentligen inte att jämföra, även om tanken naturligtvis är densamma och slutresultatet blir minst lika bra. En industrihyvel skulle vara mer eller mindre oanvändbara i småskalig verksamhet, PH360 passar perfekt för oss, säger Mikael Höglund.

BRINNANDE INTRESSE FÖR TRÄ

Som hos många andra Logosolkunder är det ingen brist på byggprojekt och idéer när Mikael Höglund försöker sja om framtiden. Istället är det tiden som blir en bristvara när heltidsjobbet ska kombineras med familj, gård och skog. Hur hittar man drivkraften att dessutom starta upp ett minihyvleri?

– Framför allt drivs jag av ett brinnande intresse för att skapa med trä. Och så är det något alldeles speciellt med doften av nyhyvlat virke, svarar Mikael Höglund.

• Välkommen in till Höglunds hyvleri! Mikael och Jerry Höglund delar ett stort träintresse.

• Pappa Jerry snickrar och bygger ofta med sonen Mikael Höglund. En stor del av livet som pensionär tillbringas i minihyvleriet.

• Spånfläkten står i en nybyggt litet hus. Spånet sprutas direkt till vagnen som tidigare fungerat som dyngspridare.

En rund bastudröm

En rund bastu med eleganta armstöd och ryggstöd i asp. Mikael Höglund använde badtunnestål när han byggde drömbastun. Men istället för att lägga ned bastutunnan lät han den stå på högkant. Nu hoppas familjen på snar invigning, och Mikael själv ser projektet som första prototypen på en egenutvecklad produkt.

– Grundtanken var att bygga stommen i gran, men när jag besökte Nolia upptäckte jag att många bastubyggare använde furu och då fick det bli så. Dessutom doftar furu så

gott när man hyvlar, säger Mikael Höglund, som använt sin fyrkutterhyvel PH360 i bygget.

Den runda bastun kommer att pryda sin plats på gården i Grä mesta och går under smeknamnet "hattstugan" eftersom den påminner om Elsa Beskows illustrationer i barnboken från 1930. När Nysågat kommer på besök är bastun nylaserad och väntar på specialbeställda fönsterglas. Den runda formen går igen i den eleganta inredningen. Ryggstöden är vackert rundade och aspen ger en mjuk yta.

– Aspen fällde jag för fyra år sedan från egen skog. Jag sågade upp stockarna och nu kom de väl till pass, säger Mikael Höglund, som ser fram emot att få testa och utveckla sin produkt.

• Visning av Mikael Höglunds drömbastu som tillverkats med badtunnestål. Inredningen är i mjuk asp.

• Två av byggnaderna från Arn-filmerna, som musikern Martin "E-Type" Eriksson ropade in på nätauktion.

E-type köper Arn-filmens solosågade hus

Solosågen spelade en nyckelroll i Sveriges största filmprojekt, historien om tempelriddaren Arn av Jan Guillou. Efter en vådlig resa ägs nu hälften av filmens byggnader av musikern Martin "E-Type" Eriksson.

– Några har flyttats till Adelsö och ligger nedplockade under presenningar, berättar han för Nysågat.

Den första Arnfilmen hade premiär i slutet av 2007. Det var en rekorddyr produktion där alla synliga delar av hus och kulisser byggdes på riktigt med medeltidens metoder. Virket framställdes med en Solosåg och vid behov handbilades ytorna.

Resultatet blev en medeltida by

som mycket väl kunde ha varit uppförd på den tiden. Med många fina detaljer som biobesökarna aldrig hann uppfatta.

Byggnader och annat köptes efter inspelningen av Götene kommun, för att bilda stommen i nöjesparken Medeltidens Värld. Portarna öppnades 2008 med högt uppskruvade förväntningar. Men besökarna svek.

KÖPTE ALLA KLÄDER

Götene kommun anlidade nöjesprofilen Bert Karlsson för att vända satsningen till vinst. Hans lösning var att omvandla medeltidslandet till en sagovärld, med en stor rosa borg i centrum.

Det blev ett dyrbart äventyr som slutade när Sveriges Televisions Uppdrag Granskning tittade närmare på satsningen.

Parken är idag nedlagd och Götene kommun inriktar sig på att minimera

förlusterna, bland annat genom att sälja så mycket som möjligt.

Martin Eriksson äger sedan tidigare det mesta av kläderna från Arnfilmerna, tillräckligt för att klä upp 150 personer i medeltidsstil. I slutet av sommaren gav Götene kommun en nätauktion i uppdrag att sälja även byggnaderna.

OCH HALVA BYN

En av budgivarna var Martin Eriksson som bjöd på mer än vad han egentligen tänkt sig att köpa. Det slutade med att han blev ägare till mer än halva byn.

– Husen som jag tänker behålla har flyttats hit till Adelsö. Resten står kvar och ska säljas, berättar han.

Musikern bor sedan några år på en gård på Adelsö i Mälaren, granne med Björkö där resterna av vikingastaden Birka finns. Han driver vikingakrogen Aifur i Gamla stan i

Stockholm och planerar att skapa en vikingaby hemma på ön, att användas för företagsfester, marknader och bröllop.

PLANER FÖR VÄRLDSARVET

Planerna är inte klara i detalj, förutom att byggnaderna ska gestalta en annan epok. Vilket ändå blir trovärdigt, eftersom husen är byggda med skiftesverk, en metod som användes även under vikingatiden.

Ett alternativ är att tillsammans med Ekerö kommun skapa en attraktion i anslutning till Hovgården, en vikingatida kungsgård på Adelsö som finns på Unescos världsarvslista.

– I annat fall sätter vi upp några av husen i vår egen skog och kör i mindre skala, säger Martin Eriksson.

Hur som helst ser åtminstone några av husen ut att få ett avsevärt längre liv än vad filmmakarna ursprungligen tänkte sig.

Smart-Holder®
Design Protected Patented

Smart-Splitter®
Patented

Såga och klyv din ved
Enkelt,
Effektivt
och Säkert !

AGMA AB
Götgatan 6 B, 90327 Umeå
Tel: 090-13 86 50, Fax: 090-13 86 51
e-mail: smart@agma.com
Web: www.agma.com

TACK FÖR ERA BÄS

Många drömmar kan byggas av trä. Det har vi sett flera bevis på i sommarens byggprojektävling. Ett varmt tack till alla som delat med sig av bilder och berättelser. Alla deltagare belönas med ett Logosol-paket som bland annat innehåller sågarkeps och tumstock.

Bidrag har lämnats i tre kategorier:

- Projekt som tog ca 1 vecka
- Projekt som tog 2-3 veckor
- Projekt som tog längre än 3 veckor

HÄR PRESENTERAS VÅRA FAVORITER SOM ÄVEN FÅR EN SNICKARYXA FRÅN GRÄNSFORS BRUK.

KATEGORI 1 VECKA

VILDMARKSALTAN

Henning Holmgren, Luleå

Den här altanen byggdes under en helg i början på semestern 2013. Vi började med att fälla ett antal tal-lar mellan bastun och vattnet. Några fick utgöra bjälklagret, vi använde Solosågen för att såga fram tillräck-ligt tjocka bräder. Resultatet blev en stabil vildmarksaltan med sjöutsikt.

Se fler projekt på webbplatsen:
<http://htre.se>

KATEGORI 2-3 VECKOR

TV-MÖBEL

Filip Stjernqvist, Ängelholm

Den här tv-möbeln i ekfaner är byggd från grunden, jag har gjort allt från att tejpa ihop fanerbladen till att sinka ihop lådskarvar-na. Det mesta kunde jag klara med snickerimaskinerna jag hade hemma. Det enda som saknades var en rikt- och planhyvel så jag åkte iväg och lånade en Logosol DH410 av en bekant för att få allt färdigt.

KATEGORI LÄNGRE ÄN 3 VECKOR

VIRKESFÖRRÅD

Paul Jonsson, Kramfors

Ett virkesförråd stod på önske-listan ända sedan inköpet av en Solosåg 1989, men under åren har andra byggprojekt fått gå före. När det äntligen var dags blev virkesför-rådet en genomtänkt konstruktion. Fem meter långt och 4,5 meter brett. Torkat virke i facken till vänster, nysågat virke på strö till höger. För ventilation är golvet lagt lite glest och i överkant på fram-och bakväggen finns en ventilationsspalt efter hela väggens bredd. I det färdiga bygget går det även att öppna portarna om det behövs extra ventilation.

Läs mer om Paul på sidan 10.

Se mer om byggprojekten på Nysagat.se

Alla tävlingsbidrag som pre-senteras här kommer att publiceras i sin helhet på Nysagat.se. De bilder och ritningar som inte fick plats i papperstidning-

en kan du alltså se på nätet.

Har du också ett byggprojekt du vill berätta om? Skicka e-post till katarina@logosol.se så tar vi på Nysagat-redaktionen kontakt med dig!

STA BYGGGPROJEKT!

RUNDAD ALTAN

Evert Olsson, Mossebo

Målet var att skapa en uteplats som smälte in i miljön, med mjuka kurvor och rundade hörn som följde häckens ringlande form. Att fästa sina idéer på papper gav ett bra stöd för minnet. Trallen är av obehandlad Sibirisk Lärk och kommer om några år att få en grå färg som matchar möblerna. I övrigt är virket av tryckt furu. Marken under trallen är täckt med markduk och sand för att förhindra oönskad växlighet.

Webbplats: masebogard.com

Se ritningar och fler bilder på nysogat.se

KATEGORI LÄNGRE ÄN 3 VECKOR

ODLINGSDÄCK

Anne Pakisjärvi och Magnus Bäckström, Skellefteå

Paret har byggt ett praktiskt odlingsdäck med nedsänkta odlingslådor. Hela byggprojektet tog ungefär tre veckor. Under somma-

ren har det hunnit växa både jordgubbar, potatis och örter i lådorna och vinrankor är på väg upp i den vackra pergolan. Just nu passar det bra med stora odlingsmöjligheter, men om det skulle ändras i framtiden är det enkelt att ta bort de större lådorna i mitten och använda bygget som enkelt soldäck.

Eller varför inte komplettera med ett vildmarksbad?

ORANGERI FÖR NORRLAND

Mårten Granström, Stenbäcken

Vid ett besök i södra Sverige blev hustrun förtjust i ett orangeri. När paret kom hem till Vindeln igen för Mårten Granström ut i skogen och började hugga. Lagom till hustruns 60-årsdag i mars stod orangeriet klart. Hela bygget är isolerat för att klara norrländska temperaturer och allt virke är sågat från egen skog med Solosåg M5. Presenten har blivit mycket uppskattad och paret tillbringar gärna veckosluten i det klassiskt vita orangeriet.

KATEGORI LIVSTIDSPROJEKT – HEDERSOMNÄMNADE

RENOVERING AV 1800-TALS HUS

Erik Lindh och Ida Lundgren, Broby

Erik och Ida är ett par i 22-årsåldern som renoverar sitt drömhushus tillsammans. När de köpte den gamla skolan i Broby hade huset stått tomt i över 10 år och behovet av renovering var stort. Skolan är byggd

i timmer 1883. En skolsal i plank tillkom i början av 1900-talet. Paret har inte bråttom och vill behålla den gamla stilen. De bor redan i ett hus i närheten och därför kan arbetet ta sin tid. Till hjälp har de bland annat en Logosolhyvel DH410 som används för att hyvla fram originalprofiler. I somras kunde Ida öppna skolan för sommarcafé och det finns även planer på en gårdsbutik.

Följ projektet här: Brobyskola.wordpress.com

Ett inspirerande projekt för alla som börjar såga

Det dröjde 24 år innan Paul Jonsson byggde ett virkesförråd. Resultatet blev så fint att han är en av pristagarna i Logosols tävling om bästa byggprojekt.

Paul Jonsson i Kramfors är en av Logosols allra första kunder. Han köpte Solosågen redan 1989, strax innan Logosol flyttade till egna lokaler.

– Jag hämtade sågverket hemma hos konstruktören Bengt-Olov Byström, minns Paul som sedan dess har kompletterat sitt sågverk i flera omgångar, senast med ett elsågaggregat.

Solosågen placerades på föräldragården i Nordmaling, där han sågat och byggt åtskilligt genom åren.

"JAG HÄMTADE

SÅGVERKET HEMMA

HOS KONSTRUKTÖREN"

Det har bland annat blivit tre rejäla garage, två i Nordmaling och ett i Kramfors, samt ny brädfodring till ett hus.

FISKBEN OCH MAHOGRNY

Men det som brukar vara bland de första projekten har fått vänta, nämligen såghus och virkesförråd. Såghuset ser han inget behov av och virkesförrådet, det har inte blivit av när virket behövts till annat.

– Förra året satte Vattenfall upp en ny transformatorstation och fällde några träd. Jag sågade upp stockarna till material för ett virkesförråd, berättar Paul.

Stommen med golv och tak byggdes hösten 2012. Väggar och portar kom på plats och målades våren 2013. Portarna tillverkade han i garaget i Kramfors med virket i fiskbensmönster, med återvunna beslag och målat med Roslagsmahogny.

Begreppet Roslagsmahogny tillhör en svunnen tid, så Paul förklarar vilka ingredienserna är:

– Tjära, linolja och terpentin.

SMEDJA NÄSTA PROJEKT

Han har dokumenterat projektet med bilder, vilka visar att det inte är så knepigt att bygga av virke av egen sågning. Virkesförråd är ett lämpligt första projekt för den som blivit med Solosåg. Fortsatt produktion lagras snyggt och prydligt under tak, i skydd från vädret.

Nästa projekt blir troligen en smedja. Paul Jonsson har gått en kurs i smide och ser fram emot att kommande byggen i ännu högre grad blir resultatet av eget arbete.

Recept på Roslagsmahogny

- 1 del 100 % trätjära.
- 1 del linolja, kokt eller rå
- 1 del terpentin eller lacknфта

Blanda tjära och olja ordentligt innan terpentinet tillsätts. Ytan som ska strykas ska vara torr och ordentligt rengjord. Måla med pensel eller plafondpensel. Roslagsmahogny tränger ner djupt i träet vilket ger en vattenavvisande yta. Traditionellt har blandningen använts till bryggor, sjöbodar, båthus och båtar. Ytan kan i solsken bli dammtorr på ett dygn men det tar 3-4 veckor innan den torkar på djupet.

Källa: Skansen

• Pauls vinnande bidrag i Logosols tävling om bästa byggprojekt: ett virkesförråd med dörrar målade med Roslagsmahogny.

Timringskursen flyttar till naturskönt lantbruksgymnasium

Nu kan du lära dig timringskonsten, mitt i det natursköna Höga Kusten. Logosol flyttar sina timringskurser från huvudkontoret i Härnösand till Naturbruksgymnasiet i Nordvik. Det blir ny miljö, fler lärare och ett ännu bättre utbildningsprogram.

– Logosol har ordnat timringskurser under flera år. Samarbetet med Nordvik kommer att lyfta utbildningen ytterligare, säger Janne Engvall, Logosol.

Nordvik ligger cirka 3 mil norr om Härnösand. Timringen kommer att ske på skolområdet under utbildningsveckan. En eftermiddag tillbringas på Logosols lokaler i Härnösand.

– Det här innebär helt nya möjligheter för våra kursdeltagare.

Boendemiljön kring skolan är en upplevelse i sig med allt från visningsträdgård till exotiska djur. Nordvik erbjuder dessutom kortkurser inom trädgård om man vill ta med sällskap, säger Janne Engvall.

Första kurstillfället blir våren 2014. Se Logosols utbildningsprogram på logosol.se.

Fakta: Nordvik

Nordviksskolan är en av Sveriges äldsta lantbruksskolor. 1868 flyttade skolan till Nordvik med Hushållningssällskapet som ägare och huvudman. Idag ger Naturbruksgymnasiet ett 3-årigt naturbruksprogram samt vuxenutbildningar inom bland annat hovslageri, trädgård och lantbruk. Läs mer om Nordvik: www.naturbruk.net

• Upptäck natursköna Höga Kusten i vår! Logosols timringskurs flyttas till Nordvik som ligger mitt i Världsarvet.

**1 år + premie
567:-**

SÄLJA VIRKE

Erbjudande!

Tidningen SKOGEN har i snart 100 år varit det självklara valet för skogsägaren och yrkesverksamma. Tidningen är helt obunden och ger en opartisk information om den senaste utvecklingen på marknaden.

Teckna en prenumeration idag - och välj en valfri premie till ett värde av 260 kr.

Helårsprenumeration 11 nr för **567 kr** + den populära boken **Sälja Virke**, som hjälper dig att lyckas bättre med dina virkesaffärer. Eller om du redan har boken - **4 extra nummer** av tidningen SKOGEN.

Gå in på www.skogen.se/helarsprenumeration eller skicka in din beställning till lana@skogen.se eller ring 08-412 15 80. Glöm inte att ange vilken premie du önskar samt kampanjkoden: Logosol.

SKOGEN
Box 1159, 111 81 STOCKHOLM
www.skogen.se • info@skogen.se • 08-412 15 00

Erbjudandet gäller endast för nya prenumeranter inom Sverige och t o m 31 mars 2014.

Solosågat virke med

Nordens Ark är mest känt för att bevara utrotningshotade djurarter. Här har den sällsynta skalbaggen bredbandad ekbarkbock och världens största katt-djur fått en fristad.

Nu pågår arbetet med att återskapa ett odlingslandskap som det såg ut före industrialiseringen, med slätterängar och betande djur i skogen.

Bland verktygen finns två sågverk från Logosol.

Nordens Ark ligger i Hunnebostrand i Bohuslän och drivs av en ideell stiftelse för att ge utrotningshotade djur en framtid genom forskning, utbildning och avel. Delar av anläggningen är öppen för allmänheten och varje år kommer runt 100 000 besökare.

– Vi har öppet året runt och besökarna lämnar ett viktigt bidrag till verksamheten, säger docent Mats Niklasson som leder projektet Ekopark.

Begreppet ekopark är känt i skogs-kretsar som en frivillig avsättning för att bevara höga naturvärden. Nordens Ark går steget längre genom att återskapa gamla tiders varierande kulturlandskap.

– Vi omvandlar granplanteringar till betesmarker, lövskogar, slätterängar, naturskog och våtmarker, berättar Mats Niklasson.

TVÅ ARBETSMYROR

Ekoparken ligger i anslutning till Nordens Ark och är på drygt 300 hektar. Många växter och djur som är beroende av det gamla landskapet har minskat kraftigt på senare år. Exempel är igelkottar, vitryggig hackspett och gullviva.

Restaureringen startade 2011 och beräknas pågå i 15 år. Redan från starten investerade man i två sågverk från Logosol, en Solosåg och en Big Mill, samt en Solohyvel. I år började utrustningen att användas i ännu större omfattning, tack vare två skogsstudenter som under sommaren praktiserat på Noaks Ark, Johannes May från Tyskland och Lukasz Celeda från Polen.

– De är två arbetsmyror som lagt ned massor av arbete för att göra ekoparken tillgänglig med vandringsleder, berömmar Mats Niklasson.

SÅGAR I KRETSLOPP

Virket kommer från parken genom en större vindfällning för två år sedan och från avverkningar i samband med restaureringen.

– Det

känns bra att kretsloppet kan slutas. Dessutom sparar vi pengar på att såga av egen skog, säger Mats Niklasson som är glad att slippa använda tryckimpregnerat virke.

– Gröna stolpar passar inte i det här sammanhanget.

De båda skogsstudenterna hade aldrig tidigare bekantat sig med den småskaliga tekniken. Men de lärde sig snabbt och sågar nu virke med perfekt yta och mått på den förlängda Solosågen M7.

GODKÄNT AV TIGERN

Allt virke tas om hand och plankor som inte används till olika byggen blir uppskattade klösbrädor hos tigrarna. I likhet med andra katter gillar även Nordens Arks tigrar att vässa klorna. Eftersom amurtigern, eller sibirisk tiger, är jordens största nu levande kattdjur så är det bäst att göra dem nöjda. En fullvuxen hanne väger 200-300 kg. Arten är nästan utrotad och det finns färre än 300 kvar.

Men det mesta av virket används till att skapa en tre kilometer lång vandringsled runt ekoparken med broar och rastplatser. Den längsta spången är 40 meter lång och vilar på fyrkantssågade stockar.

– Genom att vi sågar allt virke själva så kan vi anpassa konstruktionerna till miljön, säger Lukasz Celeda.

NORDISKA LANTRASER

Ekoparken är redan öppen för besök och innehåller mycket sevärt för den naturintresserade. Vissa delar, bland annat en utsiktsplats med en fantastisk vy över Åbyfjorden, är dessutom tillgängliga för rullstolsburna. Uppe på toppen håller en grillplats på att färdigställas med bänkar av grov ek, sågade med Big Mill.

Ekoparken skiljer sig också från andra genom att tamboskap finns med i bilden. Betning gynnar hotade växter och djur och på Nordens Ark finns ett 20-tal gamla nordiska lantraser. Allt från linderödssvin till fjällkor har i parken den miljö som de ursprungligen avlades fram för.

Mer information om Nordens Ark och stiftelsens arbete finns på www.nordensark.se.

• Den sibiriska tigern har en fristad på Nordens Ark. Parkens sågverk levererar uppskattade klösbräder.

Foto: Tom Svensson, Nordens Ark

• Mats Niklasson, Johannes May och Lukasz Celeda gör ekoparken vid Nordens Ark t

– Det känns bra att vi kan sluta kretsloppet genom att såga av den skog som vi fäller för att återskapa det gamla kulturlandskapet, säger Mats Niklasson.

• Det är lätt att hantera även grova stockar med stockvändaren från Logosol, konstaterar Lukasz Celeda och Johannes May.

extra klös

illgänglig för besökare och ett antal lantraser med hjälp av två sågverk från Logosol.

• Runt hela ekoparken går en drygt tre kilometer lång gångstig, med åtskilliga små broar av egensågat virke.

Årets julklapp tillverkar du själv

Se instruktionsfilm och ladda ned gratis byggritningar på nysagat.se

Visst kan det vara både roligt och lönsamt att bygga möbler eller fönster, men den glädje du berikas med när du tillverkar en fin leksak till ett barn är av ett helt annat slag. Både medan du tillverkar den och när du ger bort den!

Övrraska dina nära och kära med en riktigt fin julklapp i år. Tillsammans med möbelsnickaren Berth Olsson kan vi erbjuda dig byggritningar för fri nedladdning. Till ritningarna hör också instruktionsfilmer där Berth visar hur du gör för att tillverka robusta och miljövänliga julklappar.

KLASSISK GUNGHÄST

Den fina gunghästen blir en garanterad favorit på julafton. Tillverka den perfekta träleksaker som håller och blir älskad i flera generationer.

GAMMALDAGS KÄLKE

Bygg en gammaldags vedkälke. Modellen är extra stabil och konstruerad för att barnen ska kunna åka med den i snön.

Magasinet för dig som bor och trivs på landet

Magasinet ALLT OM **GÅRDEN**

**Prenumerera
på 8 nummer 391 :-**

Gå in på alltomgarden.se/prenumerera

HUR GICK DET SEN?

Det har blivit många fina Nysågat-reportage genom åren. Men hur gick det sen med alla drömmar och planer? Nysågat ringde upp två träförädlare som tidigare medverkat i tidningen. Här är deras berättelser!

Blev företagare på heltid

David Torstensson satsar helhjärtat på den egna träverkstaden och kombinerar ensamjobb med större uppdrag. När Nysågat ringer upp bygger han på en caféinredning i samverkan med andra träföretag i området.

– Att ha ett bra samarbete med andra inom samma bransch är nyckeln för att lyckas som företagare. Det ger ringar på vattnet, säger David Torstensson som från och med årsskiftet driver Orust Träverkstad på heltid.

Mycket har hänt sedan Nysågat besökte honom våren 2012. Då jobbade han bara några dagar per vecka i den egna verksamheten som drevs från föräldrarnas gård.

– Under året har vi etablerat oss i nya lokaler i Svanesund, berättar David Torstensson.

Fyrkutterhyvel PH260 är fortfarande en viktig del i maskinparken.

– Just nu räcker det bra med hyveln, men på sikt skulle jag vilja erbjuda snickerier från lokal råvara. Jag har tittat på mobila sågverk för att kunna såga fram virket själv på ett enkelt sätt, men den satsningen ligger i framtiden, säger David Torstensson, som just nu balanserar livet som egenföretagare med föräldrarollen.

Besök Orust Träverkstad på nätet:
orusttraverkstad.se

• David Torstensson driver nu Orust träverkstad på heltid.

David levererar staket och snickerier av Orustkvalitet

DAVID TORSTENSSON har ett stort hjärta för trä. Han är en av de få som fortfarande jobbar i träindustrin i Orust. Han har en egen verkstad och levererar staket och snickerier av Orustkvalitet. Han har en egen verkstad och levererar staket och snickerier av Orustkvalitet.

• Nysågat våren 2012.

• Platsbyggt bokhylla. Krön, frontlister och dörr hyvlad på PH260.

• Massiva ekhyllor till kök.

• Grind med grinstolpar, tillverkad i furu. Beslag i rostfritt stål

Det blev ett hus till!

Nysågat har tidigare berättat om familjen Linderbäcks alla byggprojekt på gården i Nedre Ryda. Med en Solosåg och stor gemenskap växte timrade stugor för släktbesök och ut-hyrning fram från egen skog.

Familjen Linderbäck har fortsatt att såga och bygga på gården i södra Östergötland. Efter Nysågats besök 2006 startades ett helt nytt projekt. Sonen Henrik var nygift och ville bygga ett eget hus. Virkesförråden stod fulla så det var bara att sätta igång att bygga. Ett antal träd togs ned där huset skulle stå. Stockarna blev en viktig del av husets karaktär.

– Helt klart ligger själen i huset i just dessa grova stockar. De har en bärande konstruktion och längder på över 7 meter. Alla är tillsågade på

• Nysågat 2006.

Solosågen för att passa mot takets vinkel, berättar Henrik Linderbäck, som redan drömmer om nästa husbygge. Hans pappa har just köpt en ny Solosåg som kan användas i projektet.

Kontakt stuguthyrning:
linderback.com
Bildgalleri från husbygget:
linderback.se

• Henrik Linderbäck framför det nya bygget.

• Stockarna i taket ger huset karaktär.

Renovering med havsutsikt

Det blev varken rivning eller flytt. Egensågat virke och en engagerad arbetsstyrka räddade kvar de gamla sjöbodarna vid Sälsten. Murkna timmerväggar har bytts ut och läckande tak har lagts om, samtidigt som det stadsnära naturområdet öppnats för fler besökare.

Sälsten ligger nära centrala Härnösand och är ett populärt utflyktsmål. Vid den steniga havsstranden tronar fem sjöbodar som flyttades hit under 1960-talet.

Timmerstugorna har länge varit i stort behov av renovering.

NYA BOTTENVARV

– Samtliga byggnader var väldigt illa åtgångna, intygar Asle Bjerkan.

Tillsammans med sina kollegor från kommunens arbetsmarknadsenhet har han jobbat med renoveringen sedan sommaren 2012. Murkna timmerväggar har bytts ut och flera byggnader har fått spåntak.

Arbetslaget hade redan tillgång till en Solosåg. För projektet kompletterades utrustningen med en timmerfräs.

– Utan Solosågen hade det varit

svårt att komma framåt. Det har varit ovärderligt att snabbt få fram exakt de bitar vi behöver, säger Rasmus Grankvist som blivit en van solosågarare under projektets gång.

500 ÅR GAMMALT VIRKE

De äldsta sjöbodarna är från 1600-talet och kommer ursprungligen från Grunnans fiskeläge på södra Ulvön, den större laxstugan stod tidigare på Åbords ö. Renoveringen har krävt både kunskap och tålamod. Sjöbodarna har lyfts upp med stolpar och fått nya bottenvarv.

De nysågade delarna ska fungera tillsammans med timringsvirke som hunnit bli över 500 år.

– Vi har använt järnvitriol på bottenkikten, berättar Asle Bjerkan.

Behandlingen liknar lasering och ger samtidigt samma grå yta som ses på gammalt trä.

ÖKAD TILLGÄNGLIGHET

Parallellt med renoveringsarbetet har arbetslaget byggt trägångar för att göra området mer tillgängligt.

– Vi har haft grupper med rullstolsbundna här på besök som blivit helt lyriska, berättar projektledare Tomas Eriksson.

Hela naturvårdsprojektet med vindskydd, skyltar och eldplatser beräknas stå färdigt under 2014.

Träförädling utvecklar din kommun

Hälften av alla Sveriges kommuner använder redan en Solosåg eller hyvel i den dagliga verksamheten. Egen träförädling sparar pengar och skapar meningsfull sysselsättning året om. Det kan handla om broar och gångar för stadsnära vandringsleder eller råvara till kommunens snickeri. Kontakta Logosol så berättar vi mer!

• Den steniga stranden har fått handikappanpassade trägångar som öppnar området för fler besökare.

Gårdsbutiken med inbyggd hemkänsla.

Husqvarna 339 XP

Mycket lämplig för professionellt arbete med mindre träd och kvistning. Tack vare sin låga vikt och ergonomiska design gör den sig till en mycket bekväm och smidig såg med hög prestanda. Ordinarie pris 6.700:- inkl.moms

39,0 cm³, 1,8 kW, svärd 33-40 cm, 4,0 kg.

4.995:-

Husqvarna

62.900:-

Honda TRX 500 FPE

När det gäller Honda ATV arbetsmaskiner så kommer funktion och kvalite i första rummet. Dina högt ställda krav på en pålitlig arbetsmaskin måste uppfyllas till varje pris. En av våra grovjobbare med insprutning, styrservo och lågt växlad etta, anpassad för hårt arbete i skog och mark utan att mattas. Ordinarie pris 69.900:- exkl.moms.

HONDA
The Power of Dreams

Skogskampanj Järnhäst 2090 PW

112.000:-

Utrustning som ingår: Dubbeboggie, timmerbanke, motorvinsch, motorsågsfäste, förvaringslåda och kastblock. Ordinarie pris 129.915:- exkl.moms.

10.000:-

Passa på! Köp till Timmerkärva kombi. Ordinarie pris 19.485:- exkl.moms.

Lennartsfors AB

Stihl MS 261 C-M

Nya MS 261 C-M är en utveckling av en av världens mest sålda motorsågar. Byggt på erfarenhet och utrustad med nytänkande. Med M-tronic innanför skalet har motorn optimerats för snabb acceleration vid kvistning och mer kraft. Ordinarie pris 7.890:- inkl.moms

50,2 cm³, 2,9 kW, svärd 32-45 cm, 5,2 kg.

6.690:-

STIHL

Skog & Trädgård
www.skogtradgard.com

ÖSTERSUND 063-35445, bjorn@skogtradgard.com

• Medarbetare från kommunens arbetsmarknadsenhet har lagt ner ett omfattande arbete med att återställa de gamla sjöbodarna. Till hjälp har man haft en Solosåg med timmerfräs. Från vänster; Rasmus Grankvist och Asle Bjerkan tillsammans med projektledare Tomas Eriksson och Bengt-Olov Byström från Logosol.

• Över 10 000 spån utgör taket på den större sjöboden.

• Timrat vindsydd enligt egen design.

• Ut mot havet har bodarna höjts med stolpar.

Sveriges enda riksförbund för småskalig träförädling

Sveriges Småsågares Riksförbund eller "Småsågarna" som vi kallar oss, är en ideell förening för småskalig träförädling. Vi ger ut tidningen Småsågaren och arrangerar aktiviteter.

Bli medlem nu!

Medlemskap för 2014 kostar 600 kr. Betala till bankgiro 5485-4989 och ange "ny medlem", namn, adress samt gärna telefon och mejl.

I Småsågaren nr 4/2013 lär **Bengt Nilsson** ut hur man lägger ett spåntak på rätt sätt och tipsar om ett smart ATV-fäste för röjsågen.

Stefan Nordmark leder en företagarkurs, och denna gång handlar det om hur din träverksamhet kan bli mer lönsam.

Bli medlem så kan du hämta artiklarna i arkivet på webben. I vårt webbarkiv finns alla tidningar från starten 1995, över 80 nummer vid det här laget.

Så kan ett sågverk medverka

• Den nybyggda maskinhallen.
På andra våningen håller Christer Dahlstrand på att inreda en ateljé.

• De släta delarna är plywood och virket sågat på ön.

• Den nysnickrade bastun.

Vad gör en kirurg som vill koppla av?

Ställer sig vid sågverket och skivar upp stockar.

– Då laddas hjärnan med nya signalsubstanser, som tagit slut av att lösa alla sjukvårdsproblem, säger Christer Dahlstrand.

Han har sina rötter på en gård utanför Falköping och har så länge han kan minnas varit intresserad av att arbeta i trä. Men under många år sköt han upp att göra verklighet av sitt stora intresse.

– Jag tror att det var 1989 när min far upptäckte Solosågen på Elmias skogsmässa. Något år senare köpte vi det första sågverket, minns han.

Med ett sågverk på gården gick det inte längre att undertrycka lusten att skapa i trä. Gården i Falköping hade sålts och för sin del köpte han en skogsfastighet i Sollebrunn utanför Alingsås. Där har det genom åren sågats, hyvlats och byggts åtskilligt.

SÅGA ÄR NÖDVÄNDIGT

– Att såga själv har en fantastisk hävstångseffekt, jämfört med att sälja träden och köpa virke i byggvaruhuset, konstaterar Christer.

Idag tituleras han docent, är specialiserad på urologi och forskar kring prostatacancer vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset, där han även utbildar blivande läkare. Ett stressigt jobb som kräver avkoppling emellanåt.

När familjen Dahlstrand köpte ett fritidshus på Klåverön i södra Bohusläns skärgård så gick sågningen från att vara avkoppling till en nödvändighet. På fastigheten finns skog och som alla öbor vet tar det tid och kostar åtskilligt att frakta virke från fastlandet. Därför inköptes en andra

solosåg som står permanent på ön, utrustad med motorsåg och bandsåg.

EKBASTU MED UTSIKT

Fritidshuset är en gammal prästgård. De äldsta delarna av mangårdsbyggnaden är från 1600-talet. Det byggdes med virke från ön och numera repareras det med plankor och bräder från samma källa. Men det får följder på materialvalet, eftersom skogen till stor del består av ek.

Härom året snickrade Christer en vedeldad bastu på den sidan av ön som vetter mot Marstrand. Bastupanel och lavar är av egensågad ek. Fönsterbågar och dörren likaså, men tillverkade av ett snickeri.

Genom ett stort fönster i bastun, för säkerhets skull ogenomskinligt från utsidan, breder en storslagen vy ut sig. Den lilla trästaden Marstrand kröns av ett av landets pampigaste försvarsverk, Carlstens fästning, idag mest känd för att Lasse-Maja satt fängslad där.

Frågan är om det finns en bastu i detta land med sådan utsikt.

– Man blir kanske lite hemmablind, säger Christer när Nysågats utsände fastnar i steget vid synen av detta storslagna panorama.

Själv har han tankarna kring nästa projekt, en maskinhall

där det mesta är byggt av virke från ön, inklusive tre par portar. Logosol får emellanåt frågor om hur man bygger en snygg port. Inspirationen finns på bild i anslutning till den här artikeln.

KONKRETA RESULTAT

Maskinhallen innehåller en oväntad detalj. På norrsidan av andra våningen växer en ateljé fram. Stora fönster ger ett ljusinsläpp lämpat för att förverkliga en annan dröm, att måla tavlor.

– Måla och såga har stora likheter. Det är skapande verksamheter som ger konkreta resultat, säger Christer och kisar mot fönstret som om det redan stod ett staffli i ateljén.

Det praktiska arbetet på fritiden ger honom kraft i vardagen. Som forskare ägnar han sig åt prostatacancer, för inte så länge sedan en sjukdom med dålig prognos. Idag botas åtta av tio drabbade.

Kanske har Solosågens avkopplande effekt lämnat ett litet, litet bidrag till förbättrad vård.

• Christer Dahlstrand i bastun som han byggt av virke som han sågat på ön. Lavar och bastupanel är tillverkade av ek.

• Utsikten från bastun till väster i bilden överträffar det mesta. Carlstens fästning och den gamla trästaden Marstrand.

ka till bättre sjukvård

– Att såga och måla är liknande sysslor som utmynnar i något konkret, säger Christer Dahlstrand när han tittar ut genom fönstret i den blivande ateljén.

• Utsikt från bastun.

• Den gamla prästgården från 1600-talet underhålls med egensågat virke.

MITT FAVORIT- HYVELSTÅL!

Vilket skärstål är din favorit? Nysågat ställde frågan till några vana hyvelanvändare.

**Bengt-Olov Byström,
Logosols grundare:**

– Min favorit är svanhalslist 40 mm. Profilen har en mycket enkel mönstring och passar till de flesta inomhussnickerier. Jag har använt den till både golvlister, taklister och foder.

**Berth Olsson,
Möbelsnickare:**

– Först och främst måste jag säga att vändskär är det absolut bästa när du hyvlar. Ett suveränt köp som gör att du alltid har vassa stål. När det gäller profilstål är jag svag för rundningar och fas 45 grader.

**Tommie Johnsson,
Tj Hyvleri & Snickeri:**

– Min favorit är kundanpassat. Jag får en provbit av kunden och efter 1–1,5 vecka har jag stålet i min hand och kan börja hyvla. Det blir en hel del beställningar av den typen. Många som renoverar vill ha samma lister som redan finns i huset och det hittar man inte så lätt i en vanlig bygghandel.

Drømmen som ble virkelighet!

• Hva er du drømmer om nå Halvor sier kona Astrid.

– Fra jeg som 17 åring begynte min yrkeskarriere på et sagbruk har jeg drømt om egen sag og høvel. Drømmen levde i 30 år før den ble realisert, forteller Halvor Roheim. Han viser oss rundt i sin nye oppsatte hall hvor det i dag er kombinert sagbruk og høvleri.

I Telemark har vi i Logosol mange gode kunder som er interesserte og aktive sagbrukere eller høvlere. Og den fine furua i Telemark skogene gir virkelig et bra utgangspunkt for å skaffe seg første klasses materialer fra egen skog.

Halvor har kjøpt en Logosol LMPRO båndsag med hele 9,6m sagbenk og laftefres. Saga brukes først og fremst til å skjære standard materialer som kan bearbeides videre i firekutter høvelen, men blir og brukt til å skjære på spesialbestilling.

– Med den ekstra lange sagbenken tar jeg imot bestillinger på spesiallengder av alt fra åslag, bjelker og bordkledning på opptil 7,5m. Slike lange

bord og bjelker er i handelen finger-skjøtt og har en svært høy pris og jeg kan levere førsteklasses spesiallengder til gunstige priser for kunden samtidig som det er god butikk for meg. Dette er absolutt en nisje som en kan bli flinkere til å profilere seg på, sier Halvor.

– Jeg sager og lafte tømmer og med fresen kan jeg lage lafestokken ferdig for kunden, ja til og med plan høvle den ene siden på stokken. Det er viktig for meg og bearbeide tømmeret mest mulig før levering og dermed ta ut størst mulig verdi økning på det, forteller Halvor og viser oss rundt i den store hallen han har bygd.

Samtidig forteller han om framtidssplanene med første byggetrinn som er materialer lager slik at tørkinga skjer under kontrollerte former. En av utfordringene med å bygge seg opp til å bli en leverandør av trevarer i bygda er å kunne fremskaffe ulike kvaliteter innen rimelig tid.

– Derfor må jeg kunne tørke og samtidig ha et lager hvor en kan finne fram rette kvalitet til kunden. Det partiet jeg høvler på nå er en del av en større levering til ei hytte som skal settes opp inne på fjellet her. Da er

det helikopter transport som gjelder og alt skal leveres samtidig. Og nå ser jeg hvilken fantastisk money maker en PH360 firekutter høvel er.

Halvor forteller at for å klare denne leveransen har han kjøpt inn mye av trelasten og kun bearbeidet den med spesialprofiler etter ønske fra kunden. Med spesialstål tilbudet fra Logosol så er det vel ingen kunde som går her i fra uten å få oppfylt sitt ønske om egne utforminger av karm-lister, bordkledning tretak og vindusinnramminger.

Og det må jeg virkelig berømme Logosol for at de har klart å ta frem en maskin med en kvalitet og kapasitet som matcher høvler som koster flere ganger så mye, og samtidig ha et stål system som er rimelig i innkjøp og gir uante muligheter. Ja, som med dette partiet ser jeg at bearbeidinga av innkjøpt trelast er det som gir største fortjenesten.

Skogen min ligger høgt og er seint vokst og den skal i første rekke brukes til ytterkledning. Jeg vil tilby seint vokst kledning med profilering etter kundens ønsker. Det er stadig flere kunder som etterspør toppkva-

litet seintvokst kledning som de ønsker å bruke på husene sine. Ja, og vi må bruke hver en anledning til å spre budskapet om dette første klasses produktet alle vi bygdesagen kan tilby våre kunder, det er her vårt absolutt største potensiale er sier en svært engasjert Halvor Roheim.

– Drømmen min videre er at jeg skal bygge et eget saghus slik at hallen vi nå står inne i kan brukes til høvling og ferdig produkt. For i saghuset kan jeg få til et effektivt tømmerinntak og lette meg mye med material handteringa, samtidig bygger jeg for at jeg kan sette inn ei rammesag i forlengelse av bånd-saga. Kan du se for deg hvor effektivt dette blir med bånd-saga som skjærer opp blokka som videre går rett frem og inn i rammesaga som deler den opp i nøyaktig like tykke bord. Jeg sparer utrolig mye på ei rammesag sier Halvor, både med hensyn til arbeidsmengden og en jevn og fin kvalitet på hvert eneste skjær.

– Høg kapasitet, med beste resultat og maks utnyttelse av arbeidskrafta her på gården smiler Halvor lurt. Og vi kan ikke bli mere enige med han i dette resonnementet.

Logosols PH360 gjør hverdagen enklere

Vinteren nærmer seg, den første snøen har kommet og så regnet bort. Vi er på besøk til Ottar Staberg på Utøya i Inderøy kommune i Nord-Trøndelag i strålende solskinn. Ottar har et gårdsbruk med 25 ammekyr og i tillegg til gårdsdrift har han sagbruk og høvleri.

Det første sagbruket Ottar kjøpte var i 1975, en sirkelsag med trebenk som ga store utfordringer å få rettet opp etter årtidene. I 1985 bygget han en egen sirkelsag med stålbenk og hydraulisk drift, før han i 2004 kjøpte en brukt Laimet 120 på rot i Sverige som han plukket ned og fraktet til Norge og monterte opp. I tillegg har han en utbygget M7 solosag som han kan skjære spesialvirke på som hjørnestolper til villmarkskledning og lange lengder opp til 8 meter. I løpet av et år sager han ca 200m3 som leiesaging og ca 600m3 til eget bruk for videresalg. Ca halvparten av det som

sages blir høvlet.

Ottar er en aktiv kar i sagbruk- og høvlerimiljøet med mange samarbeidspartnere i både Norsk Bygdesagforeningen og spesielt vil han trekke fram samarbeidet til byggmester Ellen Giskås som er ekspert på restaurering av gamle bygg.

– Et slikt samarbeid gir mange og utfordrende oppgaver, sier Ottar, samtidig som det gir verdifull materialkunnskap for å finne riktig råstoff til riktig produkt. Det siste prosjektet til de to var koniske golvbord med not og fjær produsert på PH360 som skal benyttes til Hegge Gård i Steinkjer.

Den nyeste investeringen er en Logosol PH360 Høvel som blir flittig bruk til å lage både justert trelast, utvending kledning med profiler, panel, listverk og det som etter hvert er blitt mest av, er å lage spesialprofiler til restaurering av gamle og verneverdige bygg.

Ottar påpeker at Logosols PH360 er en perfekt høvel til hans produksjon. Med små serier er høvelen enkel og rask å stille inn i forhold til den gamle "russerhøvelen" han hadde

• Ottar er stolt over hva han kan produsere med 4-kutter høvelen.

tidligere, samtidig som sluttresultatet blir helt perfekt på både gran, furu og lauvtre.

– Ja med denne høvelen er jeg langt mer fleksibel og kan ta på meg oppdrag som betaler seg bra, sier Ottar.

Før vi avslutter besøket får vi med oss en utfordring. Hvordan skal tak-

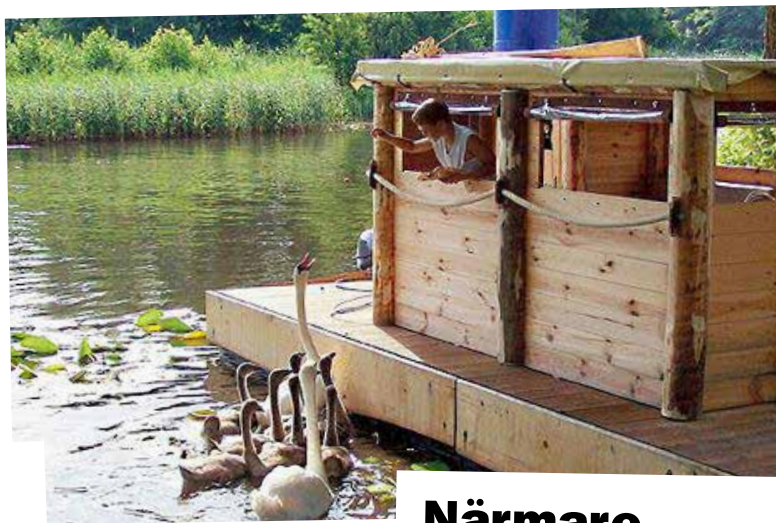
renner i tre lages på PH360? Vi tar med oss denne utfordringen og opplyser samtidig at til neste år vil en femte universalkutter være tilgjengelig for montering på PH360 noe som vil gi uante muligheter for spesialproduksjon.

M7 i Västindien

LOGOSOL fick en inbjudan till Saint Vincent för att utbilda Saint Vincents och Grenadinernas departement för jordbruk, skogsbruk och fiskeri. Departementet hade nyligen köpt en Solosåg M7. LOGOSOLs representant hjälpte de entusiastiska nybörjarna att komma igång med sågverket.

Närmare naturen med egen flotte

– Vi är så stressade att vi inte har tid för det viktigaste i livet, själva livet, säger Martin Richter som byggt två flottor med sina två sågverk – för att inspirera andra att njuta av naturen. De två flottorna finns för uthyrning norr om Berlin. Martin har byggt dem själv med en Solosåg M7 och en Big Mill Basic. Själva flottorna är tillverkade av ek, avverkad enligt gammal tradition på vintern strax innan fullmåne.

Sågning i extremt väder

Självklart kan du såga även om det är vinter och kallt. Detta bevisar bilden till höger, där temperaturen är -32° C. Ägaren till en Solosåg förverkligar sin dröm om att bygga en stuga mitt ute i Alaskas vildmarker. Virket till stugbygget sågas med Solosågen M5, som har transporterats till byggplatsen med flygplan och snöskoter.

Välj kvalitet, välj PATU

Patu stegmatrare, kvistar, kapar och lägger upp virket i högar för vidare transport. Ökar produktionen och sparar kroppen och ger mindre skador i skogen.

Patu griplastarvagnar med eller utan drivning. Effektivt utrustning för den själv-verksamme skogsägaren. Gör din traktor till en skogsmaskin som ger mindre markskador

Rosengvist
MASKIN AB

Ryhovsgatan 2, 553 03 JÖNKÖPING, Tel. 036-32 73 00, www.rosengvistmaskin.se

KESLA PATU

SMÅSÅGAT

Smarta prylar och inspirerande projekt gör våren roligare för både stora och små

PRODUKTTIPS

Vinteride för fjärilar

Fjärilsholken är utformad för att ge boning åt övervintrande fjärilar. Holken fylls med bark och placeras med fördel i närheten av växter som fjärilarna dras till, till exempel lavendel, nässlor och fjärilsbuskar. Fjärilarna kryper in i början av hösten och tittar fram igen när solens strålar åter börjar värma!

Fjärilsholk, 495:-, wildlifegarden.se

Magnetiskt armband för snickaren

Praktiskt magnetiskt armband för hemmfixare, snickare och hantverkare. Du fäster enkelt spikar, muttrar och skruvar på handleden när du snickrar. En perfekt hjälpreda som håller ordning på allt magnetiskt småplock.

Magnogrip 179:- coolstuff.se

BYGGBLOGGAR

Bygg en timrad eldspis!

Vi gillar den fina eldspisen som Patrick Sellman byggt med Solosågat virke. På sin blogg ger han tips om hur du bäst bygger en timrad eldpall utformad som en spis för matlagning utomhus.

<http://småbruk.se/livsmedelsforadling/eldpall-eldspis/>

Bygg ett hus för vedtorkning

Nisse Husberg bloggar på Bondbloggen – livet på landet i Finland. Vi gillar hans vedbod, där veden kan torka inför vinterns bas-tueldning. Virket har sågats med Solosågen. Inlägget från augusti heter "Ved".

www.bondbloggen.fi/author/nisse/

Mät fukt med Stihl!

Proffsig fuktmätare från Stihl. Om du ska måla utomhus är det viktigt att träet har rätt fuktighet. Med fuktmätaren får du snabbt besked. Kan även användas på cement eller gips.

RECEPT

SVAMPSOPPA MED SVART TRUMPETSVAMP

3 dl svart trumpetsvamp

1 schalottenlök

Ca 3 dl grädde och ev lite vatten

Salt och peppar

Några korn rosépeppar

1. Hacka svampen och löken, fräs i smör.

2. Mixa med mixerstav och låt gärna svamppröran stå i kylskåpet under några timmar.

3. Slå på grädde och låt puttra ihop.

4. Smaka av med salt och peppar. Tillsätt eventuellt lite vatten.

Denna mustiga soppa passar perfekt för kyliga höstkvällar och kan med fördel toppas med lite krossad rosépeppar vid servering.

FAKTA: Svart trumpetsvamp

Svart trumpetsvamp (*Craterellus cornucopioides*) är en svamp i kantarellsläktet som är grå till svart i färgen. En god matsvamp som är särskilt lämplig att torka. Växer i mossiga barrskogar, under ekar och i hassellundar.

HÄNDIGA APPAR

Vattenpass. Mät rakt med din mobil. En av de mest nedladdade digitala vattenpassen på appmarknaden. Bubble Level (Android)

Mäta och beräkna. Beräkna hur mycket och vad för material du behöver köpa för att bygga en viss altan, veranda, trädäck eller brygga och e-posta materiallistan vart du vill. Lätt Mätt (Android)

Allt i ett. I denna schweiziska armékniv ingår det åtta funktioner som linjal, ficklampa, kompass, vattenpass, kors vertikala mått, lod, mäta avstånd och förstöringsglas. Super Swiss Army Knife Free (Android)

Ett ljus i höstmörkret. Den här appen gör din smartphone till en ficklampa. Stäng av och på

Appen Lätt Mätt.

genom att dra med fingret över en strömbrytare - perfekt i bodarna i höst. Hitta den genom att söka efter "light my way".

RENOVERING

Nytt trä blir som gammalt!

Järnvitriol (järnsulfat) används vid målning av träfasader, ofta i samband med renovering för att få större enhetlighet när gammalt trä ska blandas med nytt. Behandlingen ger träet en grå nyans som efter viss tid liknar den gråa yta som ses på gammalt trä. Det liknar lasering då träs yta och struktur finns kvar väl synlig efter behandling. Metoden användes bland annat i renoveringen av de gamla sjöbodarna som du kan läsa om på sidorna 16-17.

MEST NEDLADDAT PÅ LOGOSOL.SE

1. Produktkatalogen
2. Bygg en kälke
3. Bygg ditt eget vildmarksbad eller bastutunna
4. Bygg din egen bastu med System Linus
5. Bygg en gunghäst

Nya handböcker!

Nu finns det nya handböcker för gratis nedladdning på logosol.se. Vi har även passat på att uppdatera flera populära handböcker med bilder och mer information. Ladda ned utan kostnad eller uppge adress så får du en utskriven variant!

Nyheter

- Från stock till bräda – med Solosågen
- Från stock till bräda – med Bandsåg från LOGOSOL

Uppdaterade

- Handboken för skärutrustning
- Handboken – starta eget
- Från panel till list – en handbok om Solohyvelns möjligheter
- Bygga vildmarksbad

400 filmer på tuben

Logosol har startat en egen TV-kanal på YouTube. Här hittar du alla våra filmer och de senaste uppladdningarna. Gör som 690 följare och bli prenumerant så får du alltid se det senaste först!

Direktadress: www.youtube.com/user/logosolinternational

TORMEK® T-7

LOGOSOL EDITION

TORMEK SLIPSYSTEM I SAMARBETE MED LOGOSOL

Läderbrynskiva Du avslutar slipningen på läderbrynskivan, den tar bort råeggen och polerar eggen till högsta skärpa.

Skaffa dig en riktig slipstation

TORMEK T-7 LOGOSOL EDITION

är speciellt framtagen för Logosols kunder. Du får en slipstation som klarar att slipa dina maskinhyvelstål och profilstål med full kontroll. Inga avbrott i arbetet för att skicka bort eller lämna in stålen för slipning.

Med Jiggen för raka egg SE-76 slipar du dessutom enkelt både stämjärn och hyveljärn till högsta skärpa. Liksom alla Tormekmaskiner är det en svensk kvalitetsprodukt med högt ställda krav på funktion och precision. Ett måste för alla som arbetar i trä!

Tormek Blackstone Silicon SB-250 Den här stenen har utvecklats speciellt för att skärpa HSS och andra höglegerade stålqualiteter. Stenens högre slipförmåga är speciellt värdefull vid formning av verktyg med stor slipyta, där sliptrycket är lågt, t.ex. maskinhyvelstål.

Jigg för maskinhyvelstål

Jigg för profilstål

Jigg för raka egg

Svarv-verktyg för sten

Stenjusterare

Vinkelmätare

Brynpasta

Dessa jiggar och tillbehör medföljer maskinen!

Utförlig handbok i våtslipning

EN SVENSK KVALITETS-PRODUKT

Sommarturné med Solosågen

Första sommaren tillsammans, som pensionärer. Ni tänker kanske sovmorgon, kaffe på säng och en solstol med en god bok i knäet. Istället blev det Pajala, Gotland, Fäviken, Bromölla, Åtvidaberg och Höga Kusten med en Solosåg på taket och en Solohyvel på släp.

Om du besökt en marknad eller skogsmässa i sommar är sannolikheten stor att du träffat på Bengt-Olov Byström och Christina Björklund. Paret har rest över hela Sverige och representerat Logosol.

– På flera platser hade besökare rest många mil för att få träffa oss. Det kändes helt otroligt, berättar Christina.

– Det har varit fantastiskt att få träffa kunder och höra deras stolta berättelser om hur de arbetar med våra maskiner. Många storsågare har besökt oss i montern och jag är imponerad av hur mycket de använder sina sågverk. Särskilt våra äldre

kunder som har haft Solosågen länge. Ofta handlar det om 100-tals sågade stockar. Det är faktiskt inte helt ovanligt med tusen sågade stockar och ännu fler, säger Bengt-Olov.

Som nyblivna pensionärer har de inspirerats av Logosol-kunderna som behållit både entusiasm och aktivitet högt uppe i åren.

– Många som vi träffat har varit 10-20 år äldre än oss och fortfarande i full färd med att såga. Vi har sett flera bevis på att Solosågen kan vara en riktig friskvårdsmaskin, berättar Bengt-Olov.

Parets intensiva mässprogram har kombinerats med ledig tid tillsammans.

– Vi har verkligen sett Sverige och tagit oss tid att stanna på många fina platser längs vägen, säger Christina, som gärna åker ut på mässa igen.

• Har vi träffats i sommar?

Bengt-Olov Byström och Christina Björklund har rest över hela Sverige och representerat Logosol på skogsmässor och marknader. Här ett stopp i ett härligt sommarregn i Avesta.

MER KRAFT MER SÄKERHET

STIHL – världens mest köpta motorsågsmärke och ledande inom produktutveckling sedan 1926.

Att jobba säkert handlar om två saker: rejäla maskiner och rätt skyddskläder. Som en STIHL MS 261 och vårt skyddspaket. En stark, lättarbetad och effektiv proffssåg som du kan lita på i alla lägen tillsammans med pålitlig och bekväm skyddsutrustning som tål tuffa tag.

STIHL och VIKING säljs bara hos rådgivande Servande Fackhandlare.

För mer information om våra produkter och din närmsta specialist, besök:

www.stihl.se eller ring 020 - 555 666

Välkommen till Din Servande Fackhandlare!

För proffs, av proffs.

STIHL®